

Alaitz Vives

KAZETARIA

Izendaezinaz

Izendatu ezin dena baden ala ez, Tere Irastortzak, poeta eta saiogile, saiakera liburua osatu zuen harimutur horri tiraka (*Izendaezinaz*, Pamiela; 2008). Barkatuko al dit bere lanaren izenburua nire egiten badut, ez Jainkoaz, Jainkorik bada, hausnarketa egiteko, ezintasunaz jarduteko baizik.

Adimen emozionala, emozio-adimena, inteligentzia emozionala... ez dira guretzat hitz arrotzak, modan daudela dirudi, eta bolada baino zerbait gehiago ere badirela sinetsi nahi nuke. Nork bere emozioak antzeman, landu eta modu egokian bideratzea eta ondokoaren emozioak bere hitz eta jokabideetan antzemateko gaitasuna eskuratzea garrantzitsua iruditzen zait.

Neurozientzia giza burmuina ezagutzeko ahaleginean pauso bizkorrak ematen ari da; zenbait emozio zergatik aktibatzen diren, zer erreakzio kimiko eragiten dituzten eta burmuineko zein zirkuitu pizten diren argitzeko bidean. Emozioek logika dutela, kudeatu daitezkeela, katalogatu eta haiekin bizitzen ikasi genezakeela erakusten ari da. Gizakiarentzat emozioak isilaraztea ia ezinezkoa da, nahiz eta askotan hauek izendatzeko gaitasunik ez izan. Gure jokabideen oinarrian daude eta ondorioak eragiten dituzte, errealak dira hortaz, izendaezinak badira ere. Haserrea, edota

DANI BLANCO

beldurra, izendaezinak agian, haiekin bizi gara baina; bizi gaituzte.

Munduko Osasun Erakundeak 2020an gizartearen %20 buruko gaitzak jota egongo dela aurreikusi du. Gizarte ustez eta aurreratuetan, depresioa izugarri hedatuko dela uste da, ia biztanleriaren erdiak jasango du gaitza. Osasun mentala dago jokoan.

Gipuzkoako Foru Aldundiak 2005. urtean emoziozko adimena sustatzeko programa jarri zuen martxan eta lurraldeko ikastetxeetako zuzendaritza taldeen eta irakasleen emozio trebetasunak garatzeari ekin zioten, gero ikasleekin lantzeko. Ez da ekimen bakarra, emaitzak ikusi beharko dira eta helburuak betetzen ari ote diren neurtu.

“Pila-pila maite zaitut” dio irribarrez, hiru urteko umeak laguna besarkatu eta musu ematen dion bitartean. Ez naiz pedagogian aditua, ez psikologoa, baina “maite zaitut” esaldiaren erabateko sozializazioa bi pailazori zor diegula esango nuke eta ez da bi sudur gorriekin dugun zor bakarra. Pirritx, Porrotx eta Marimotots-en abestien letrei erreparatuta sentimenduak izendatu, eta kolorea jartzen egiten duten lana nabarmendu nahi nuke. Hartu etxean duzun haien azken CDa eta hasi irakurtzen.

Izendaezina izendatuz hasten da bidea. ■

« Pirritx, Porrotx eta Marimotots-en abestien letrei erreparatuta sentimenduak izendatu, eta kolorea jartzen egiten duten lana nabarmendu nahi nuke »

HIRUKO TXIKIAN

Joxemari Ostolaza

Akabo futbola, oraingoz. Eta betekadaren ondoren purga. Txirrindularitza eta arrauna. Tourra izaten dugu urteroko bakantza, bakantzen ari zaigun koadrilan. Dagoeneko alokatzen dugun etxeko jabeak etxekotzat gauzka. Gero eta metro karratu gehiago dugu bakoitzarentzat, eta furgona ere arinagoa. Handik jarraituko ditugu Moñako estropadak, oriotarrak eta sanjuandarrak, orden horretan pozgai. Igor Makazaga, San Juango arraunlari eta prestatzaileak bere aita Kustodio ekartzen dit akordura, arroxaz baborretik San Juango traineruan eta Donibanekin eskubaloian zentral. Gogoan ditut fres-

Bukatu da

ko, Lekuonan elkarrekin jandako txangurruak, txikitze aliketa behar ez genuen garaia. Bitxia izan zait sanjuandarren elastikoko urdina, arroxari distira kentzen diona, hala ere aurtengo Kontxan ikusi nahiko nukeena. Eta erdian herriak hautatutakoak Entzutegi Nazionalera, audientzia eskatu gabe eta Espainia naziotzat ez dutelako hara bortxatuak. Lagun pare bat eta dozena bat ezagun, hemen biolentziarik gabeko edozer dela egingarri gezurtatzen duen zigorpean dauzkatenak. Horiek Tourretik eta estropadetatik urrun eman dituzte, maiteko nuke txirrindulariak eta estropalariak hurbilduko baliatzaizkie demokrazia aldarrikatuz. ■